

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АКТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2025
1/2

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Suleymanov R.X. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Musayev N.U. – t.f.d., prof.

Urakov D.J. – t.f.d., prof.

Xolikulov A.B. – t.f.d., prof.

Yermetov A.A. – t.f.d., prof.

Zuyev A.S. – t.f.d., prof.

Jesus Fuensanta. – t.f.d., prof

Muxamedova D.G. – psix.f.d., prof.

Karamyan M.X. – psix.f.d., prof.

Rasulov A.I. – psix.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d, prof.

Sobirova U.F. – sots.f.d., prof.

Xudaykulov H.J. – ped.fan.d., prof.

Miroslav Ballay – PhD, prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sadullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Abdurahmonova N.Z. – fil.f.d., prof.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., dots.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2025

MUNDARIJA

Tarix

Abdimo‘minov O. Markaziy Osiyo davlatlarining Yunesko bilan ta‘lim va ilm-fan sohasidagi hamkorligi	4
Алимджанов Б. Модернизация по-туркестански: деятельность торговых домов и фирм в туркестанском крае.....	7
Asadov M. Nogironligi bo‘lgan shaxslarning ijtimoiy faoliyatida o‘quv ishlab chiqarish kombinatlari: yutuqlar va muammolar.....	10
Vahidov C. Место паломничеств в культурной жизни местного населения	13
Matyakubov X. Bronza davrida Markaziy Osiyo qadimiy aholisining migratsiyalari tizimi Xorazm vohasi misolida.....	15
Tangirbergenova K. Qoraqarop‘iston xalqlarining XIX asrning ikkinchi yarmi – XX asr boshlaridagi ijtimoiy iqtisodiy hayoti	18
Toirova Z. XX asrning 50-80- yillarida Toshkent iqtisodiy rayonining aholisi va mehnat resurslari.....	21
Tolibjonov A. Alouddin Otsiz hukmronligining dastlabki yillarida Anushtagin – Xorazmshohlar davlatining tashqi siyosati.....	23
Чорисв Ш. Историография банковской деятельности Туркестанского генерал-губернаторства 20 – 40X годов XX в.....	26
Шадманов Т. Финансовый аспект жилищного строительстве в Узбекистане в период 1940-1960 гг.....	29
Sharifxodjayeva N., Ibadullayeva G. O‘zbekistonda Respublika baynalmilal madaniy markazi faoliyati tarixidan	32
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdimurotov O. Kredit-modul tizimi sharoitida geografiya ta‘limidagi o‘quv jarayonlarini samarali tashkil etishning hozirgi kundagi holati va istiqbollari	35
Abdullaeva M., Muradova M. Biologiya fanini o‘qitishda talabalarda global kompetensiyani shakllantirish metodikasi	38
Abdullajanova D. Kadrlar zahirasini shakllanishida yo‘nalganlik, qadriyatlar va xulq-atvor strategiyalariga differensial yondashuvlar	41
Abduraxmonov M. Jahon yetakchi aktorlarining Markaziy Osiyoda geosiyosiy ta‘sir uchun kurashining ayrim xususiyatlari.....	45
Abduraxmonov X. Yoshlar dunyoqarashida innovatsion tafakkurning namoyon bo‘lish shakllari va modellari	48
Абидова С. Преимущества цифровых образовательных ресурсов в процессе преподавания зоологии в ВУЗе	51
Avliyov A. Umumta‘lim maktablarida aniq va tabiiy fanlarni integratsiya asosida o‘qitishning nazariy asoslari	54
Агзамходжаева С. Метауниверситет, виртуальность и представление о себе: этические размышления об индивиде в виртуальном обществе	57
Akbarov Z. Language learning profiles, identity, motivation, instructional methods and approaches, investment and teaching philosophy statement	60
Aminova G. Gender ideology in modern society: the dynamics, challenges and perspectives of development	63
Бабажанов П. Спортивная борьба: современные тенденции и перспективы развития	66
Бабашев Ф. Современные механизмы организации PR-деятельности высшей образовательной организации	69
Barnoyeva N. Didactic characteristics and methodological functions of corpus linguistics in teaching english ict collocations to ict students	72
Begmatova G. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining tayanch kompetensiyalarini shakllantirishda kollaborativ o‘qitish texnologiyasining didaktik imkoniyatlari	75
Bozorov Z., G‘affarova D. Aniq integrallarni taqribiy hisoblash mavzusini o‘qitishda muammoli ta‘lim texnologiyasidan foydalanish	78
Botirova S. Nutq madaniyati va pedagogik texnologiyalarning uyg‘unligi: tarix fani o‘qitishda innovatsion yondashuvlar	83
Vaxabov M. Jadidlar faoliyati ma‘naviy va ma‘rifiy targ‘ibot obyekti sifatida.....	86
Джураев А., Закиров Ш. Роль культуры межрелигиозной толерантности в укреплении социальной стабильности Узбекистана	89
Jalilova G. The importance of the flipped classroom model to improve students' speaking competence in higher education: a focus on language teaching majors	92
Jamolov D. Globallashuv sharoitida milliy an‘ana va qadriyatlarni asrash zaruriyati	95
Jamolova S. Steam fanlari bo‘yicha bo‘lajak o‘qituvchilarning uslubiy tayyorgarligini takomillashtirishni metod va usullari	98
Ja‘farov I. Global axborot muhiti va ommaviy madaniyat ta‘sirida axloqiy inqirozning oldini olish masalalari	100
Jumayeva M. Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kreativ va tanqidiy fikrlashini rivojlantirishning pedagogik jihatlari	103
Jurayeva N. O‘zbekiston Respublikasida ta‘lim sohasida amalga oshirilayotgan islohotlar	106
Jo‘rayeva Sh. Markaziy Osiyo mintaqasida transchegaraviy suv resurslaridan foydalanish muammolari.....	109
Ibragimova Z. Ijtimoiy tarmoqlar ta‘sirida o‘quvchilar dunyoqarashi shakllanishining ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	112
Iminjanov M., Qodirov M., Oxunov R. O‘zbekiston Milliy universiteti harbiy tayyorgarlik o‘quv markazining O‘zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlarida tutgan o‘rni.....	115
Isroilov Q. Akmeologik yondashuv asosida talabalarda ijodkorlikni rivojlantirish metodikasi.....	118
Yo‘ldosheva M. Bugungi kunda badiiy tarjimaning o‘ziga xos muammolari va ularni bartaraf etish usullari	120
Kaldibaeva A. Technology for implementing electronic educational resources based on problem-based approaches into practice	123
Kiyasova R. Teaching methods of foreign languages in technical universities	126
Qosimov K. Hanafiylik mazhabi va uning mohiyati	129
Kubatov Sh. O‘zbekiston XXI asr ijtimoiy davlati modeli sifatida: an‘analari, innovatsiyalar va global tendensiyalarning strategiyasi	132
Kuchkarova F., Tovbayeva M. Oilaviy munosabatlarda despotizmning namoyon bo‘lishining xorij tajribasida ifodalanishi	135
Qarshiyev I. Tafakkur uslubi tushunchasi va uning namoyon bo‘lish shakllari	137
Madraximov A., Mukaromov T. Umumiy o‘rta ta‘lim maktablarda tarbiya muhitini tashkil etishning ahamiyati	140
Mambetnazarov I. Akademik eshkak eshuvchilarni uzoq vaqt davomida ish faoliyatidagi texnik harakatlarning buzulishini tahlil qilish yo‘llari.....	144
Maxkamov X. O‘quv amaliyoti dasturini mazmuni, maqsad va belgilangan vazifalar uzviyligi	147
Maxmudov I. Boshqaruv bellashuvlari treningi.....	149
Masharipova X. Kamoliddin Behzod hayoti va ijodini rivojlanishidagi ijtimoiy-tarixiy shart-sharoitlar	152
Ma‘rufov M. Tabiiy atrof-muhit omillaridan foydalanib jismoniy tarbiya va sport mashg‘ulotlari samaradorligini pedagogik asoslash	155
Muratova D. Zamonaviy o‘zbek jamiyatida ekologik ong va ekologik madaniyat shakllanishining ma‘naviy-falsafiy asoslari	158
Mustafoyev E. Integrativ yondashuv asosida fizika yo‘nalishi talabalarining amaliy kompetentligini rivojlantirishning metodologik asoslari	161
Muxamedjanova L. Sharq allomalari ta‘limotida axloq va tarbiya masalalarining yoritilishi	165
Muhibullayev S. Qadariya va jabariya ta‘limotiga berilgan raddiyalar tahlili	168
Nazarova D. Bolani maktab ta‘limiga tayyorlashda mariya mantessori metodikasini qo‘llash	171
Das Kundu N. Regionalism and identity formation in Central Asia	174
Negmatova Sh. Jadidchilik namoyondalarining millat mustaqilligi yo‘lida harakatlari	177
Norqulov N. Umumta‘lim maktablarida nasriy asarlarni o‘qitish muammolari	180
Nurmatov Z. Sun‘iy intellekt orqali “texnologiya” fani o‘qituvchisining innovatsion faoliyat modelini rivojlantirish	183
Nurmamotov R. Texnologiya darsida raqamli vositalardan samarali foydalanish.....	186
Nurullayev H. Ma‘naviy xavfsizlikning ta‘minlashning iqtisodiy-siyosiy omillari	189

Omonov R. Ommaviy axborotning siyosiy ong va siyosiy madaniyat transformatsiyalashuviga manipulyativ ta'siri.....	192
Otabayeva F. The problem of choosing a profession in adolescence.....	195
Ochilova F. Philosophical and religious reflection on health as the highest value of human life	198
Ramazanova A., Tursunmetov K. AESlarning tahliliy tavsiflarini integrativ o'rganish	201
Raximova X. O'qituvchining kasbiy kompetensiyasini shakllantirishda reflektiv amaliyotni o'tkazish modellarning o'rni	205
Raximova Sh. Zamonaviy iqtisodiyotning globallashuvi iqtisodiyot sohasidagi iqtisodchilar uchun asosiy ko'nikma sifatida ingliz tilini bilishni talab qiladi.....	208
Rashidov S. Yoshlar zamonaviy siyosiy jarayonlarning obyekt va subyekt sifatida	211
Rustamova N. Oilalardagi kitobxonlik madaniyatini rivojlantirishga ta'sir qiluvchi mezonlarning nazariy va empirik tahlili	214
Saydaliyeva D. Important features and importance of interactive methods in foreign language teaching	218
Sarimsakova D. Оценивание исследовательской компетентности студентов-преподавателей: исследовательские знания, исследовательские навыки и исследовательское отношение	221
Sa'dullayev A. "Exploring the psychological basis of tactical thinking in wrestlers' anxiety regulation" (in the case of adolescents) ..	224
Siddiqov D. Bo'lajak pedagoglarning o'lkahunoslik muzeylari vositasida estetik madaniyatini rivojlantirishning pedagogik va psixologik asoslari.....	227
Султанов Б. Теоретико-методологические основы социально-философского исследования феномена физической культуры 230	230
Tashpulatova F. Ispan tilini o'rganishda pedagogik kompetensiyaning roli	233
To'ychiyeva R. Zamonaviy geosiyosiy o'zgarishlar: asosiy omillar, oqibatlar va istiqbollar	236
Turgunov A. Axborot va media madaniyatni rivojlantirish – axborot-mafkuraviy tahdidlarga qarshi kurashning samarali yo'nalishi sifatida.....	239
Turdiyeva D. Din va uning jamiyatdagi funksiyalari tahlili	242
Turopova M. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy tafakkurini rivojlantirishning pedagogik xususiyatlari	245
Uzoqboyev X. Zamonaviy pedagogik amaliyotda ilmiy bilimlarni rivojlantirish tendensiyalari	248
Usmanova S. O'zbek va ingliz tarixiy romanlarida malikalar obrazining genetik ildizlari	251
Khabirova Z. Идеи и стратегии эффективного обучения идиом для студентов esp	254
Xayitov J. Bo'lajak texnologiya fani o'qituvchilarini kreativligini raqamli texnologiyalar orqali rivojlantirish	257
Холматова М. Философский аспект сущности и принципов гендерной толерантности	260
Hoshimxonov M. Alisher Navoiy ijodida barkamol, komil inson haqidagi gumanistik qarashlar talqini	263
Hamrayev S. Mulkdorlik va tadbirkorlikning ijtimoiy-iqtisodiy mexanizmlari va o'ziga xos xususiyatlari	266
Shamsitdinova M. Improving law students' listening competence in legal discourse.....	269
Sharipov A. Maxsus fanlarni o'qitishda elektron ta'lim resurslaridan foydalanish	272
Sharipova F. Bo'lajak biologiya fani o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini oshirishda "muxbir" metodining samaradorligi (gul va uning qismlari mavzusi misolida)	275
Шахмурова Г. Искусственный интеллект в обучении естественным наукам	278
Shermatov J. O'smirlarda zo'ravonlik hissi namoyon bo'lishining psixologik xususiyatlari	282
Shukurova N. Psixolog talabalarda kasbiy refleksiyaning rivojlantirishning tarbiyaviy-psixologik determinantlari	284
Ergashev G. Talabalarning amaliy kompetentligini rivojlantirishda mexanika bo'limiga oid tushunchalardan foydalanish	287
Якубов А. Приоритетность повышения скорости индивидуальной атаки у квалификационных баскетболистов с использованием анаэробных упражнений	290
Filologiya	
Abdujabbarova F. Turkiy til manbalari tilida "Saxovat" konsepti tahlili	293
Abdukodirova Y. Ingliz va o'zbek tillarida pul birligiga oid maqollarning o'ziga xos isomorf va allomorf xususiyatlari	296
Aydaraliev M. The themes of alienation and isolation in william falkner's short stories	298
Ataboyev I. Tanbehni idrok etishdagi madaniy tafovutlar va ularning global boshqaruv amaliyotiga ta'siri	301
Gadoyeva M., Xayrulloeva A. Ingliz va o'zbek tillarida kiyim-kechak atamalarining lingvistik xususiyatlari	304
Gafurova G. Publitsistik matnlar tarjimasida leksik va stilistik ta'sirni qayta ifodalinishi	307
Jumayev F. Ko'makchilarning shakllanish xususiyati: tarixiy o'zbek tili misolida	310
Djusupova U. So'z urg'usi va singarmonizm: rivojlanish tarixi, funksional o'xshashliklari va farqlari	313
Zaripov R. Neyrolingvistika: miya va til o'rtasidagi munosabatlarga oid qarashlar	316
Ibragimov J. G'arbona metaforaga oid umumiy qarashlarning qisqacha tarixidan	319
Imyaminova Sh. Frazeologizmlarni nemis tilidan o'zbek tiliga tarjima qilishning ba'zi muammolari (prozaik asarlar tarjimasini materialida)	322
Kaxarova M. The principles of lingua-poetic analysis of literary works	325
Qoraqoziyeva D. Zoomorf frazeologik birliklarda erkak va ayol obrazi	328
Qurbonova D. Amerika va o'zbek jurnali reklamalaridagi madaniy xilma-xillik	331
Qo'chqorova S. Mavhumlikdan arxetipgacha: tafakkur turlari va simvolik obrazlar	334
Мамедова Н. Использование сравнительного и сопоставительного метода в фонологическом аспекте русского и узбекского языков 336	336
Maxmudova M. Dunyoning konseptualashuviga tilning ahamiyati	339
Mashrabbekova A. Olarning lisoniy manzarasi va til idioetnikligi	342
Muratova D. Appearance of tourism terms in english and uzbek languages	345
Muxammadiyev S. O'zbek tilida chorvachilik terminologiyasining shakllanishi va hozirgi holati	348
Nematova N. Xitoy va o'zbek tillari murakkab sintaktik qurilmalarida polipredikativlik hodisasi	351
Ravshanova G. Abdulla Oripov hajvida davr ziddiyatlarining aks etishi.....	354
Ramazonova G. "Boqiy darbadar" romanida evrilish motivi va muallifning ijtimoiy-falsafiy ideali	357
Raximova N. Doroti L.Seyersning detektiv yozuvchi sifatidagi mahorati va uslubi	359
Rahmonov U. "Jonson lug'ati"da so'zning nomuntazam grammatik shakllari hamda sinxronik hosila so'zlar	362
Rustamova Sh. O'zbek o'smir bolalari leksikoni: nutqiy innovatsiyalar va ularning qo'llanilish xususiyatlari	365
Suyarova N. Abdulla Oripov she'riyatida metaforalarning qo'llanilishi	368
Turakulova D. Tilshunoslikda epistemik modallikning lingvistik tahlili	371
Uralov A., Djabbarova M. Kengaygan shakllarda nomutanosibliklar	374
Усмоналиева Ш., Абдуллаева И. Литературные тренды поколения z: культура чтения и влияние историзмов и архаизмов на восприятие текстов современной молодежи	377
Usmonova M. Ayol yozuvchilarning jahon adabiyotshunosligidagi o'rni.....	380
Xayrulloeva S. D.Delilloning "The body artist" asarida qahramon ruhiy jarohatining ifodasi.....	383
Xakimova Sh., Jabborov A. Mavhum otlarning semantik talqini: xitoy, o'zbek va ingliz tillari misolida	386
Xamrayeva M. Lingvistik evidensiallik va modallik kategoriyalari xususida.....	388
Khujamova Y. Dysphemisms in english as expressive speech acts	391
Egamberdiyev J. Ilmiy-texnik terminlarning tarjima muammolari: o'zbek va ingliz tillari misolida	394
Yakubova Sh. Folklorizmning ijodiy jarayonlardagi ahamiyati va uning qo'llanilishi	397